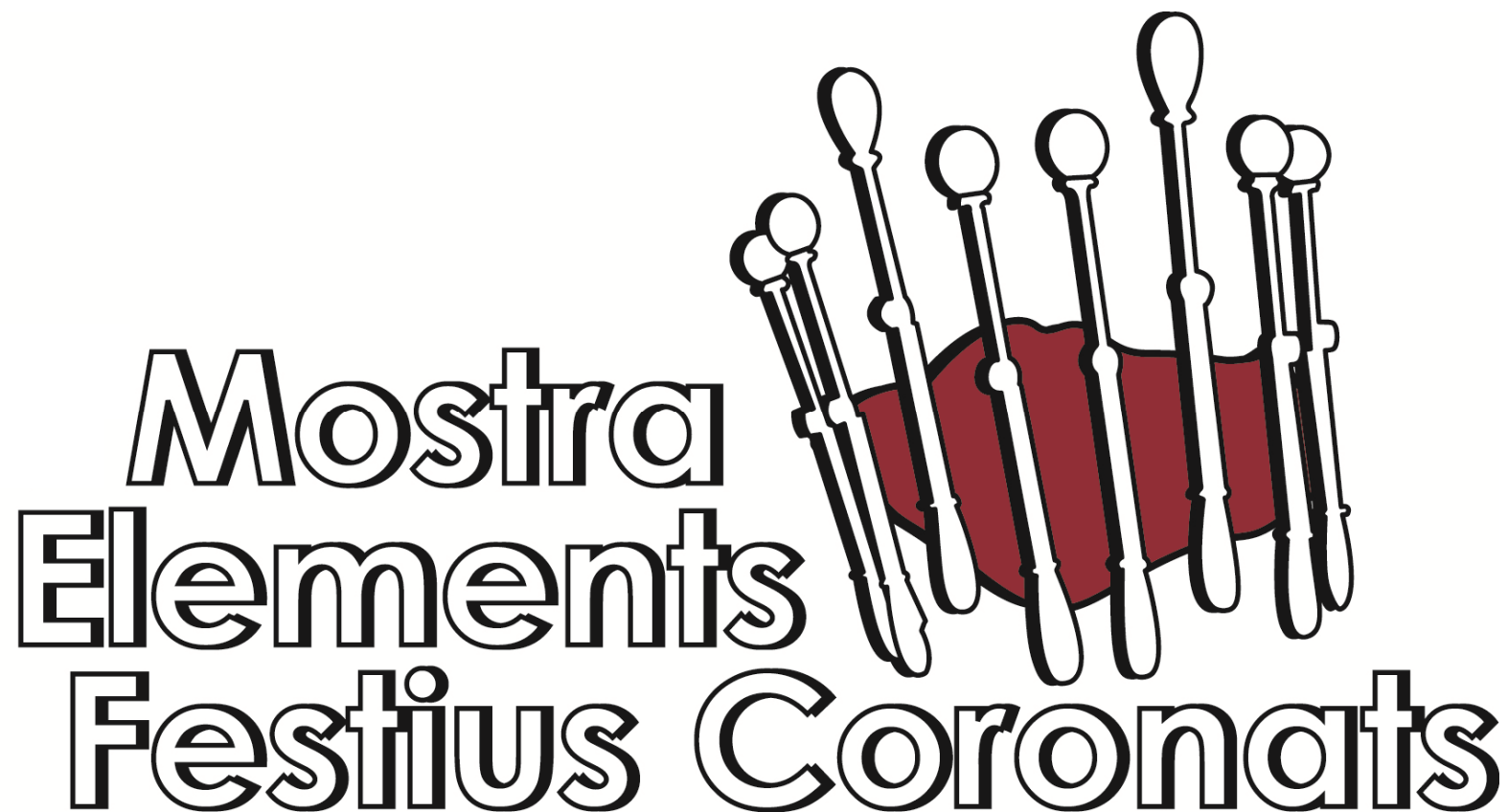
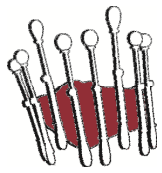

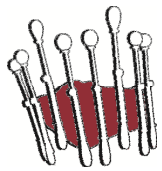
XXXIII MOSTRA DE FOLKLORE VIU

ÍNDEX

1. **Àliga de Tarragona**
2. **La Mostra**
3. **Elements Convidats**

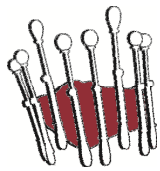
1. Àliga de Tarragona

Tot poble es nodreix de símbols i de referents. Uns sorgeixen espontàniament, d'altres es recuperen del passat amb el desig de retrobar una identitat oblidada que, en la nostra Santa Tecla, ha trobat un ancoratge segur on, cada any, s'arrecera i es refà de l'accelerada vida del segle XXI. Un cop més, Tarragona té el goig de celebrar l'aniversari d'un element del seu Seguici, en aquest cas,

l'Àliga; **l'element de més prestigi i que representa a la ciutat.**

La nostra Àliga es recuperà de la mà del Ball de Diables, que l'any 1984, havia irromput en la Festa amb carretilles, timbals i un xic d'irreverència. En aquells temps la Festa creixia per tot arreu, i a l'any següent de la seva aparició, els joves diables ja apostaren per iniciar la recuperació de l'element més solemne de tots els Seguicis Populars del país. Tot i que en coneixem de més antigues, **la primera notícia sobre l'Àliga de Tarragona data de l'any 1531** i la darrera referència es remunta a l'any 1851.

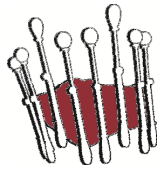
Ara celebrem els 30 anys d'un procés de recuperació iniciat al 1985 i la trentena participació de la nova Àliga de Tarragona en la Festa Major. Dels Diables sorgiren els Aliguers i, durant tots aquests anys, s'ha comptat amb la complicitat i estima de tots els tarragonins. Fidels als seus orígens, els Aliguers han aportat un nou esperit festiu a la ritualitat del Seguici, al mateix temps, han preservat la solemnitat d'una tradició centenària.

Avui **no es pot concebre el Seguici de Tarragona sense la presència de l'Àliga, però tampoc no ens podem imaginar la Festa sense La Baixada.**

Un parèntesi transgressor on el desig de diversió i el sentiment de pertinença a una comunitat configuren un acte únic al país. Sabem el nombre de portadors que han dut l'Àliga en cercaviles i processons; però és incomptable el nombre de festers que l'han dut a les seves espatlles en les nits de complicitat del 21 de setembre. I això és, precisament, el que converteix l'Àliga en un símbol comú i a la vegada inclusiu. **La nostra Àliga és patrimoni de tots els qui estimen la nostra Festa.**

Enguany els Aliguers volem compartir l'alegria i satisfacció pel camí recorregut amb l'Àliga, i **necessitem del vostre suport** per celebrar dignament, com es mereixen, aquests trenta anys.

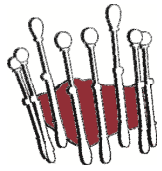

2. La Mostra

La Mostra de Folklore Viu de Tarragona és un dels actes més destacats i singulars de les Festes de Santa Tecla donat que **permet veure elements festius que habitualment no surten de la seva pròpia plaça.** En algunes oportunitats la Mostra va més enllà de ser una concentració d'elements de la mateixa morfologia per buscar un fil més original i imaginatiu.

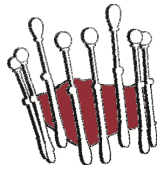
L'Àliga de Tarragona compleix l'any 2015 trenta anys de la seva recuperació, va sortir novament al carrer per la Santa Tecla de 1986, per aquest motiu, proposem que la Mostra de Folklore Viu se centri en un dels elements característics de la figura: **la seva corona**, organitzant així el Primer Seguici d'Elements Festius Coronats.

L'Àliga va ser el primer element del seguici tarragoní que, en l'actual etapa democràtica, **va retrobar la peça de la corona que l'havia caracteritzat històricament**, inspirada en la de l'antic comte tarragoní, el normand Robert Bordet.

Avui, el seguici de Tarragona també compta amb dos elements coronats més, com són el Lleó o el Crist de la Moixiganga. Hi ha, però, altres celebracions que atresoren altres manifestacions patrimonials coronades. Totes tenen vinculació amb el sentit cívic compartit per l'Àliga, o bé amb l'esperit religiós, relacionant-se amb les figures de Sant Joan evangelista o amb el mateix Déu.

La Mostra de Folklore Viu **s'organitzaria amb l'estructuració d'un Seguici** d'elements coronats, representatiu de diferents festes patrimonials dels Països Catalans i també, a ser possible, d'algun altre territori de l'Estat. Gairebé tots els elements convidats pertanyen a celebracions destacades pel Govern de la Generalitat de Catalunya, de l'Estat espanyol o de la UNESCO.

3. Proposta d'elements coronats

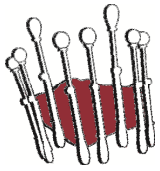
3.1. Ball de Sant Miquel i els Diables d'Igualada

Els Diables d'Igualada apareixen documentats per primera vegada el 1451. Després de mantenir-se durant tot el segle XVI i bona part del XVII, els retrobem l'any 1851. El Ball apareix a la Festa Major d'Igualada amb molta continuïtat entre 1851 i 1930 i esdevé un dels principals referents històrics catalans del què es coneix com a “model de diables del Camp de Tarragona i del Penedès”. Les darreres aparicions del Ball de Diables igualadí foren segurament per la

Festa Major de 1933, per tant, la desaparició de la colla local de diables es donà ben just abans de la Guerra Civil i fou recuperat l'any 2010.

Música: Toc de tabals

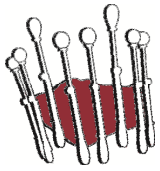

3.2. L'Àliga de la Patum del carrer de la Pietat de Berga

La Patum del carrer de la Pietat se celebra en el cor de la ciutat antiga de Berga per la Pasqua de Pentecosta, i és el preàmbul de la Patum oficial. Té el seu origen el 1962 com a pervivència de les antigues Patums de barri. L'Àliga actual, a imatge i semblant de la de la Patum del Corpus, fou construïda pel mestre Joan Pons.

Música: Cobla banda

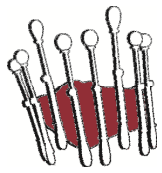
3.3. Lleó de Barcelona

Participa de la celebració del Corpus i de les Festes de la Mercè de Barcelona. La primera referència data de 1424 al 'Llibre de les Solemnitats', però no és fins el 1601 per les festes de canonització de Sant Ramon de Penyafort que el trobem com a gran carcassa zoomòrfica i coronada. Continua als segles XVII i XVIII i gaudeix d'un reconegut prestigi popular. La seva representació corresponia al gremi dels blanquers, amb seu a la Basílica del Pi, i sortia acompanyat de personatges amb màscares de lleó. Desapareguda la figura, en el procés de recuperació de la imatgeria festiva de la Barcelona Vella, el Lleó reapareix el 1993 amb l'Associació d'Amics dels Gegants del Pi.

És obra de l'escultor solsoní Manel Casserres i Boix.

Música: Ministrers

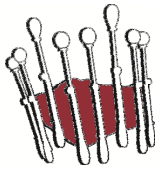

3.4. Xut de Solsona

El Carnaval de Solsona és un dels carnavals més carismàtics i patrimonials de Catalunya. El Mussol és una paròdia de l'Àliga de la Festa Major i del Corpus de Solsona. Fou construït l'any 1981 pel mestre imatger Manel Casserres i Boix, notable escultor de la festa popular. Té la particularitat que mou el cap com l'Àliga tarragonina. Compta amb un ball propi, que és interpretat per una banda de música.

Música: Banda de música

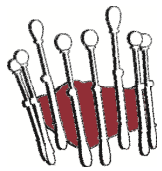

3.5. Gegants Bojos de Solsona

Parlar del Carnaval de Solsona condueix inevitablement als seus gegants. Introduint-nos en el conjunt de la festa i desxifrant el significat i tarannà, podem entendre la simbologia d'aquests gegants presidits per la burla i la irreverència com a tònica de la celebració. L'expressió gegantera carnestoltenca a Solsona arribà al seu punt culminant el 1978 quan el notable escultor Manel Casserras creà la peça més famosa i important: el Gegant Boig, un gegant diferent, geperut, panxut, calb i dotat d'uns braços articulats per repartir garrotades al so de la tonada del 'Bufi'. El 1979 aparegué una voluptuosa senyora que es casà amb ell, la Geganta Boja.

Música: Banda de música

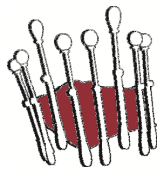

3.6. Gegants Indis de Reus

La Festa Major de Sant Pere de Reus està declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional, i se celebra al voltant del 28 i 29 de juny. La tradició gegantera a Reus és històrica, ja apareixen documentats al 1621. Fins a finals del segle XVIII, la ciutat tenia dues parelles de gegants, una de gran i una altra de més petita. El 1756, amb els gegants força deteriorats, se'n feren de nous. És a l'inici del segle XIX (1805) quan es van construir tres noves parelles, amb les que es volien representar els quatre continents: els Vitxets (Europa), els Moros (Àsia) i els Indis (Amèrica), però no es va construir l'última parella. Els gegants indis destaquen per la seva voluptuosa corona de plomes.

Música: Grallers

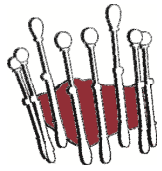

3.7. Gegants de Montblanc

Els gegants de Montblanc van ser construïts a Barcelona l'any 1864. Montblanc, vila de la Conca de Barberà, és una vila amb gran tradició gegantera i l'any 2006 va ser proclamada Ciutat Gegantera de Catalunya. Els gegants de Montblanc no tenen noms propis i la població els coneix com el Gegant i la Geganta. El Gegant, dissenyat per adoptar un aire senyorial i d'autoritat propi del senyor de la vila, subjecta la carta de població atorgada pel comte-rei Alfons I el 1163. En canvi, la Geganta, molt elegant i noble, porta un ram de flors a la mà dreta i un fi mocador de seda a la mà esquerra.

Música: Banda de música

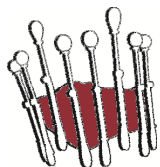

3.8. Dansa de la Moma

El Corpus de la ciutat de València és una celebració de molt llarga tradició ja que es remunta al segle XIV, com les Festes de Santa Tecla de Tarragona. La dansa de la Moma és una representació al·legòrica de la lluita del bé contra el mal, en què la Moma, simbolitzant la virtut, lluita contra els Momos o set Pecats Capitals. Se'n té constància des de 1459. La Moma balla coronada.

Música: Dolçaina i tabalet

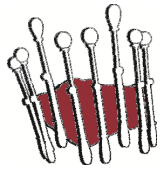

3.9. Moixiganga de Sitges

La Festa Major de Sant Bartomeu, al Garraf, està declarada Festa Patrimonial d'Interès Nacional i se celebra al voltant dels dies 23 i 24 d'agost. L'element festiu més cerimoniós i emblemàtic és la Moixiganga, que presideix Crist coronat des de 1853, essent la Moixiganga de major continuïtat a tota Catalunya. Ha estat considerada com una de les joies del patrimoni immaterial català per la seva bellesa i plasticitat. Té potestat per actuar a l'interior dels temples, com antigament també ho feien les àligues històriques. L'acompanya el so de les gralles i timbals.

Música: Gralles i Timbals

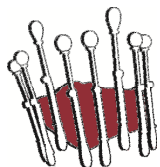

3.10. Àliga de Girona

A Girona, se'n coneix l'existència d'Àliga des de 1608. Tot i que l'actual data de 1954 i és, junt amb la de Tarragona, la única Àliga de llautó, a excepció del cap que és de fusta ja que es va aprofitar de l'àliga anterior, que data de 1722 obra del fuster Sebastià Gual i que es componia d'un esquelet de fusta folrat de roba i recobert de plomes. Les ales, segurament dotades de mobilitat, i la cua eren un afegit a l'estructura del cos. Les plomes eren de paper i havien de ser renovades constantment. La primera notícia de la corona de l'Àliga de Girona data de 1550. Al segle XVII, moment en què s'estilava enramar-la amb dotzenes de ramets de flors, se'n va estrenar una de nova de l'argenter Rodrigo. La corona actual, dissenyada per Joaquim Pla i Dalmau, és obra de Francesc Boix, pare de l'artesà Ramon Boix.

Música: Grallers

3.11. Àliga de Tarragona

Les primeres referències daten del 1531, any en què començà a sortir portada per la Confraria de Sant Eloi dels ferrers i els argenters. En aquests inicis apareixia a les processons de Corpus i Santa Tecla, on ballava prop de la Custòdia o del Braç de santa Tecla. La presència de la bèstia continuà fins al 1804, en que desapareix a causa de la Guerra del Francès. L'Àliga fou recuperada el 1986 pel Ball de Diables de Tarragona i la seva reconstrucció es va dur a terme amb tècniques artesanals, semblants a les que es

devien haver emprat en l'antic exemplar, i inspirant-se en l'Àliga de Girona. La peça és una magnífica obra escultòrica cisellada per Antoni Mas i al cap hi llueix una corona inspirada en la de l'antic comte tarragoní, el normand Robert Bordet, obra del Taller de Joieria Blázquez.

Música: Banda de música